

Universitätsbibliothek Paderborn

Lignum Vitae, Ornamentum, & Decus Ecclesiæ

In Qvinque Libros Divisvm. In quibus, Totius Sanctiss. Religionis Divi Benedicti initia; Viri Dignitate, Doctrina, Sanctitate, ac Principatu clari describuntur: & Fructus qui per eos S. R. E. accesserunt, fuissimè explicantur

Wion, Arnold

Venetiis, 1595

S. Petrus Damianus, Mediolanensi[m] a schismate ad Ecclesia[m]
Catholica[m] reductor magnificus. c. XXXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38397

lusque modo in Ecclesia permanet, & in Veteri Testamento fuerat dumbratum? Precepit enim Deus Moysi, ut in ueste Summi Pontificis, tintinabula malogranatis misceret, ut sonitu eorum populus agnosceret Sacerdos in sanctuarium Domini ingressum, & egressum. O quam uerè prophetauit Elias cum diceret de filiis Partis nostri Benedicti sanctissimi: Non laborabunt frustra, neque generabunt in conturbatione, quia semen Benedictorum Domini est, & Nepotes eorum cum eis. Nephos enim spirituali quadam consanguinitate S. P. Benedicti iure dici potest hic sanctissimus vir, & Cardinalis Guido (illud est, namque nomen eius) qui monachus Ordinis Cisteriensis factus (qua religio, terra fuit ex filiis dicti S.P. nostri) doctrina postmodum, ac uirtute Abbas Cisteriensis, tunc que illius ordinis Generalis, & demum S.R.E. Diaconus Cardinalis renunciari meruit, quod munus quam egregie ampleuerit docent Legationes eius quas pro Ecclesiæ sacrosanctæ negotijs obiuit. Claudit anno Domini 1180, obiitque anno 1220, Iacobus Cesarius, Heribacheensis Monachus Ordinis Cisteriensis, ille datum miraculorum, lib. 9. c. 51.

S. PETRVS DAMIANVS,

Mediolanensem à schismate ad Ecclesiam
Catholicam reductor magnificus.

Homini enim bono in conspectu suo dedit Deus sapientiam, & latitudinem. Eccles. 2.

Cap. XXXI.

MEN'S hæret, penna d'ffluit, manus riget, cum de S. Petro Damiano monacho, & S.R.E. Cardinale Episcopo Ostiense, qui tertij ordinis præsentis Rami, primum locum occupat, dicere cogito. Tantus enim fuit, ac talis, adeo que fabræ Ecclesiæ utilis, & necessarius, ut à quo factori in suorum principium sumam ignorem. Eruditus ejus & facundia ex eius pluribus scriptis, quæ & hodie supersunt, non est. Sanctitas, cuius insigne fuit, quod diu Cardinalis, & Episcopi Ostiensis munere funatus, denique peritæsus eius uitæ,

SS 1 2 Na-

Nazianzeni exemplo, ad pristina se recepit monachorum studia, ins etiam facti ratione luculento scripto reddidit, oībus manifera. Tacebimus ergo ? Absit. Restat enim, & factum illud insigne: pro quo hic Cardinalis habitu adpiētus cernitur, Arma Episcopatus Mediolanensis in manibus fērens. Sunt autem illa manus hominis flagellum ex resticulis aureum tenens in sanguineo æquore. Nicolaus namque Papa II. Rēpublicam compositurus, quæ maximis præturbata calamitatibus, plutimum quatibatur, anno 1059. Petrum Damianum Mediolanum misit, ut eam Ecclesiam maleficiūtrem, & tamen à ducentis anniis à Romana abductam, & dampnātem, Simoniacaque labe. & Nicolaitarum hæresi infecit, eam Romana conciliare, & in rectam sententiam dederet. Petrus a uocato in templum populo, ita prudenter. Leniterque eorum mōs tractauit, ut tandem in eius sententiam discesserint, Apolloniamque sedi parere nequaquam abnuerint. Primus solemnibus rebis Vnido Archiepiscopus id professus est, Simoniacamque, & Nicolaitarum hæresim coram omnibus detestatus: unde Clericos. Archiepiscopus in terram proiectus, piaculum injungit postulauit. Cenum anporum Petrus imposuit, idque sedim pōfe, certa pecunia in singulos annos soluta, uoluit. Clerici diu in uita ieuniis obligati. Extant de hac re ipsius Petri, qui se Procuratorem ubique nominat, ad Nicolaum Papam, & Nicola ad ipsam epistolæ in lib. 5. his Rauennatis Hieronymi Rubei, ex quo hactenus sumptimus. Hanc actionem à Petro Damiano factam confirmat, & Paulus Moriglia de orig. relig. lib. 1.c. 58. & alij recentiores, dimic tamē modo nonnulli; Gloriam enim omnem reiciunt in Stephanum Papam X. dictum I. X. quem huius reconciliationis auctorem faciunt. Sed eorum hanc sententiam sic accipiendo censeo, quod cam Stephanum quidem hanc actionem incepisse, sed ob uitę brevitatem perficere non potuisse, quæ postmodum eo mortuo sic uobiente Nicolao II. eius successore, à Petro Damiano ad perfectum reducta est, ut fusissime ostendit ipsæ Petrus in tractatu quem composuit de reconciliatione Episcopi Mediolanensis Vni donis, q[uod] MS. in bibliotheca Casinensi.

Cum autem esset vir in diuinis scripturis studiosus, & eruditus, & secularium litterarum non ignarus, ingenio miris, & acutus, eloquio placidus, & compositus, & ad persuadendum idoneus, multa Opera composuit p[ro]p[ter]a mentibus utilia, quorum nonnulla iam excusa sunt, alia nō extant sive tempore etiam excudenda. De excusis subiecta uidi;

De ecclesiastica institutione, & Simoniaca hæreses confutatione, lib. i. qui excusus est: Coloniæ apud Gymnicum, cum trib. Prosperi libris, in 8. Et item in Flandria, sed locus iam excidit, cum alijs eiusdem argumenti.

De excellentia S. Ioannis Baptiste Homilias duas; excusas Coloniæ apud Gymnicum.

Dominus vobiscum, lib. i. Id est, Vtrum solitarius oras horas canicas, debeat etiam dicere; Dominus vobiscum, quando nemo sit qui respondeat; hic impressus est Venetijs apud Zilettū 1572. in 8. in Speculo Missæ; & Rome, cum alijs scriptoribus de diuinis officijs, anno 1591. in folio.

De Epiphania Domini: Cum natus esset.

Vita S. Mauri Episcopi Cesenæ: Cupientes.

De translatione S. Hilarij Episcopi. Gaudemus, & exultemus.

De dominica palmarum; Cum appropinquasset.

De S. Eleuchadio Episcopo; Hodierna festiuitas.

De S. Seuero Episcopo. Auditisti fratres. Citat, & alium Molanus die 1. Feb. Sed nondum excusus est.

De S.P.N. Benediceto. Dixit Simon Petrus.

De Cœna Domini. Hodierna fratres charissimi.

De Anunciatione Diuæ Mariæ.

De Resurrectione Domini. Postulauit Patrem meum.

De S. Georgio martyre. Hodierna Festiuitas.

Epistola de vita S. Rodulphi Episcopi Eugubini. Domo

Alexandro.

De S. Petro Apostolo. Adolescentulæ dilexerunt.

De Sanctis Petro, & Paulo. Hodierna dies.

De S. Apollinare. Hodierna die fratres.

Alius de S. Apollinare. Apostolici Martyris.

Alius de eodem. Audiuiimus hodie.

De S. Cassiano Martyre. Admirabilis.

De Assumptione B. Mariæ. Hic totum decurrat.

Sapphicus hymnus de eadem; item, & alij versus, & rythmi.

De S. Bartholomeo Apostolo. Lætamur, & gloria-

mur.

De S. Victore. Hic ille magnus.

De S. Michaeli Archangelo. Circa rerum cardinem verlamur.

Sermones,
qui omnes
excusi sunt
Coloniæ
in uitis

De S. Fidele Martyre, sermo historicus.

18. Octobris. Nostis fratres charissimi.

De eodem Hymnus.

De S. Martino Episcopo. Nobilis ille confessor.

De S. Andrea Apostolo. Hodie fratres charissimi.

De S. Nicolo Episcopo. Nicolaus iste meus.

De S. Stephano protom. Adhuc filium Virginis.

De excellentia S. Ioannis Euangelistæ. Hodie dilectissimi.

De eodem. Gaudeamus fratres.

De dedicatione Ecclesiæ tres sermones.

1. Post crucem. 2. Immola Deo. 3. Fecit Deus duo magna.

De quibusdam miraculis tractatus. Cum in meo.

Apologeticum de contemptu seculi, capitibus 33.

De contemptu seculi-huius.

Vitam S. Odilonis Abbatis, 1. Ianuarij.

De S. Vitale martyre.

Vitam S. Romualdi Abbatis, 19. Junij.

De S. Maria Magdalena.

De S. Ruffino Martyre.

Hymnum de eodem.

Vitam S. Dominici Loricati. 14. Octobris.

De omnibus Sanctis.

De S. Andrea, alius ab illo qui est in 7. tomo.

De eodem, Hymnus Sapphicus.

De Vigilia Nativitatis.

De Nativitate Domini.

De S. Barbatiano Confessore.

Epistolas eiusdem quindecim ad diuersos, impressas uidi Parigi, in folio, in Tomo 7. Bibliothecæ SS. Patrum Margarini de Bigne.

De finali iudicio. Non ignoror quia cum.

De doctrina Nouitiorum. Rudis tyro.

Consolatorius ad ægrotum. Rogasti me.

Sermones } Ad ambitiosum monachum. Dignas auctori benta.

De correptione quam sit utilis. Exigis fili.

De Nativitate Domini. Charitati vestre.

De S. Io. Euang. Quantum autem.

De vigilia S. P. N. Benedicti. Vigiliam egregii.

De

Sandrum
Surij & Ve
neus in
lio.

Sermo

Episto

Hi om
ne, &
Caline

- De cena Domini. Hodie sacrum Chrifmz.
 De S.Ioanne Baptista. Hodierna festiuitas.
 De S.Antimo mar. Cum beati Antimi.
 De SS.Flora, & Lucilla. Gaudemus fratres.
 De eisdem. Adeſt dilectissimi.
 De S.Stephano Papa, & Martyre. Auditis hodie.
 De S.Donato Epitcupo, & Martyre. Adeſt dilectissimi.
 De S.Bartholomæo Apostolo. Hodierna festiuitas.
 De S.Ruffino martyre. Nostis fratres.
 Sermones De Natiuitate Beatae Mariæ Virginis. Natiuitas hodierna.
 De S.Luca Euangelista. Quia per Euangelium.
 De S.Fidele martire. Nostri fratres carissimi.
 Fragmentum sermonis de S.Vitale martyre. Ecclesi quido.
 Homiliam super Euangelium in die S.Matthæi.
 Euangelica lectio.
 De silentio. Cum prius exactior.
 De spiritali certamine. Si diligenter.
 De Sancto Anastasio martire. Ad pulchrum conuenimus.
 Epistolæ De disciplina, & obſeruatione ſextæ feriæ. Sanctis fratribus,
 Contra vini bibulos, & aquam stomachantes. Minor dilectissime frater.
 Ad fratres Gaimugi de Sabbatho iejunando. Pensualium conducentes.
 Ad Blancam Comitissam ad dominum conuersam:
 Blanca olim.
 Hi omnes Sermones, Homilia, & Epistolæ reperiuntur MSS. apud
 me, & D. Constantinum Monachum, & magna etiam ex parte in
 Calenensi Bibliotheca, & alibi.
 De miraculis S.P.N.Benedicti, lib. I.
 De pœnitentia. Pensandum quippe. Sermo.
 Contra Simoniacos. Mundi turba turbulenta.
 De amēnitate, & gaudiis uitæ æternæ. Ad peren Rytmi,
 nis uitæ fontem.
 De pœnis inferni. O quam dira, quam horrenda.
 Epitola de die iudicij. Dilecto fratri Adæ. Petrus peccator
 S S f 4 Sunt

Sunt apud me MS. & item in Bibliotheca nostra Sancti Benedicti Mantuani.

In Bibliotheca Casinensi uero, in scanno sexto, ad sinistram, hæc reperiuntur, MS.

Sermo quidam, & Rythmi ad Cadaloum Episcopum.

Disceptatio Synodalis inter regis aduocatum, & Eccles. Rom. defensorem,

Disputatio super quæstione. Si Deus est.

Epistola nonnullæ, & alii quidam parui tractatus.

De processione Spiritus sancti, à Patre, & Filio.

Sermo de S. Marco Euangelista.

De S. Alexio Confessore.

De officiis Pontificis.

Epistola eius multæ.

De S. Matthæo sermones 3.

De monasterio Casinensi, & quibusdam miraculis ad De-
derium Abbatem.

De bestiis quibusdam, sed principium deest.

Sermo de S. Columba Virgine, & Martyre.

Sermo de elemosyna, & epistola eius plurima.

Ibidem, in alio quodam libro MS. in membranis, subiecta sunt.

Sermo de S. Bonifacio Martyre.

De S. Ioanne Baptista, duo.

De SS. Donato, & Hilario.

Hymnus de S. Antimo.

Homilia super Euangeliun, Liber generationis.

Sermones duo de Natiuitate B. Mariae.

De S. Apollinare sermones tres.

De S. Vitale sermones duo.

De S. Ioanne Euangelista hymni tres.

Epistolarum suarum liber unus.

De incontinentia Episcoporum.

De proprietate Clericorum.

De S. Bartholomæo sermones duo, & collectæ de eodem.

Hymnus de S. Ursicino.

Miracula S. Ruffini.

Epistola ad Agnetem Imperatricem.

Tractatus pius ad Monachos.

Alius de perfectione Monachorum.

Dialogus Iudei, & Christiani.

Inuestio in Episcopum Monachos ad seculum reuocantem.
Opusculum ad Teuzonem Eremitam.
De horis Canoniciis disputatio.
Quod nuptiae possunt fieri sine coitu.
Sermo de Vigilia S. Iacobi.
De Vigilia S. Bartholomaei. Epistolæ nonnullæ.
De disciplina monachorum.
De patientiæ gradibus disputatio.
De priuilegio Ecclesiæ Romanæ, ad Hildebrandum Archidiaconum.
De reconciliandis hæreticis.
Epistola longa de dimittendo Episcopatu.
Nonnulli tractatus ad monachos, & quæstiones aliquot:
Epistola multæ ad monachos Pomposiacos, & alios.
De diuersis historiis uersus, & epistolæ.
Sermo de promptitudine magis ad malum, quam ad bonum;
& de octo vigiliis ieiunandis, sic incipiens, Naturaliter au-
tem hoc morbo humana laborat infirmitas.
Efelis lamentatio super anima sordibus immundiæ dedi-
ta, sic, Ego, ego te infelix anima defleo.
Contra sodomitæ sermones tres; primus sic incipit, Eos qui
irrationabiliter; secundus, Clericus autem Domini; ter-
tius, Hoc sane uitium.
Citantur & à Trittemio, & sequentia.
De situ & fundatione Viuariensis cœnobii, lib. I.
Apologeticorum, lib. 3. Domino suo Nicolao.
De incontinentia Sacerdotum, lib. I. Nuper habens.
De uxoribus clericorum, lib. I. Vos alloquor.
Regula Solitariorum, lib. I. Dum feruorem sanctæ.
Miraculorum sui temporis, lib. I. Dilectissimo Gerardo.
Exhortatorium ad monachos, lib. I. Fratribus in Gangensi.
De profectu monachorum, lib. I.
De insolentia malignorum hominum, lib. I.
De auaritia prælatorum, lib. I.
Declinationes Rhetoricæ, lib. I.
Gratissimus seu probatissimus, lib. I. Domino N. Rauenna-
rice.
Eiusdem epistole de uniuersa uita & religione, in fol. in mem-
branis, MSS. extant in Biblioteca Imperatoris Viennæ.
Exclusus est Argentinæ anno 1562. in fol. in catalogo testium ue-
ritatis

xitatis (ut ipsi loquuntur) quidam tractatus seu libellus sub eius nomine, De corre^tione Episcopi ac Papæ: qui utrum partus eius sit nescio; caendum tamen mihi uidetur, cum huiusmodi suppositios foetus multos nobis obtrudant hæretici, vt suas impositas, quasi Sanctorum uirorum, & Doctorum Ecclesiaz auctoritaribus tueantur: ut contigit etiam in epistola illa supposititia S. Vdalici Episcopi, & aliorum similium.

B. HAMVLARIUS FORTVNATVS,
Primus Officij mortuorum compositor, &
aliarum Ecclesiasticarum rerum
illustrator,

qui

*Quæsivit verba utilia, & conscripsit sermones reflo-
mos, ac veritate plenos. Eccl. 12. Cap. XXXII.*

NON impar S. Petru^m Damiano Cardinalis habens librum occlusum sinistra tenentis, reprelentau^t Beatus Hamularius Fortunatus, monachus, & S.R.E. Cardinalis, qui uir doctissimus & eloqua-
tissimus cum esset, Graecaque, & Latina eloqua-
tia insignis, multis præclare & insigniter pro utro-
que Imperio gestis, Ecclesiaz quoque Dei non mediocriter villa-
fuit. Primus enim omnium Of^clⁱciūm, quod vocamus, mortuorum,
collegit, & ordinavit, ut ipsemet de se facetur in libro suo de eccl^e-
dine Antiphonarii, c. 79. quod ab Ecclesia comprobatum, ad usque
hæc nostra tempora permanxit. Sunt qui hanc laudem S. Odiliori
Abbati Cluniacensi tribuant, decipiuntur tamen, Odilo enim diem
Commemorationis omnium defunctorum postridie Omnia^m Sanctorum instituit, non autem officium mortuorum, quod multis an-
te eum seculis, iam in Ecclesia in usu erat, cuiusque primarius ex-
tor Hamularius agnoscitur, ut patet tum ex Grégorio Papa I. Al-
cuino de diu. off. titulo de 3. 7. & trigesimo die pro defunctis, &
alijs, qui Missas pro defunctis celebrati, & pro eisdem orati in-
serunt, forma ramen & modo inordinato, vñque ad Hamularium:
cuius etiam est Inuitorium illud, Non sit vobis uanum: quod dic-
tatur in quadragesima; & alia nonnulla ad rem Diuinam pertinen-
tia, ut libros eius legentibus patet. Composuit plurimos insignes
tractatus, Ecclesiaz Dei perutiles, de quibus ista seruntur.

De